

særlige foranstaltninger – kan anvendes efter deres formål.

5.1.1.2. Efter straffelovens § 293, stk. 1, 1. pkt., straffes den, som uberettiget bruger en ting, der tilhører en anden, med bøde eller fængsel indtil 1 år, medmindre forholdet er omfattet af § 293 a (brugstyveri af motorkøretøj). Under skærpene omstændigheder, navnlig når tingen ikke bringes tilbage efter brugen, kan straffen stige til fængsel i 2 år, jf. straffelovens § 293, stk. 1, 2. pkt.

Når der bortses fra de ændringer af straffelovens § 293, stk. 1, der er gennemført ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 og lov nr. 380 af 6. juni 2002, er bestemmelsen senest ændret ved lov nr. 163 af 31. maj 1961, jf. Folketingstidende 1960-61, tillæg A, sp. 545-588, tillæg B, sp. 917-922 og Folketingets forhandlinger sp. 1060-1073, 1261-1305, 3903-3949 og 4018-4026.

Straffelovens § 293, stk. 2, indeholder en bestemmelse om rådighedshindring. Efter denne bestemmelse straffes den, som lægger hindringer i vejen for, at nogen udøver sin ret til at råde over eller tilbageholde en ting. Strafferammen er bøde eller under skærpene omstændigheder fængsel indtil 6 måneder.

Bestemmelsen om rådighedshindring i straffelovens § 293, stk. 2, er – når der bortses fra en ændring ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om bl.a. afskaffelse af hæftestraffen – uændret siden borgerlig straffelovs ikrafttræden i 1933. Der henvises bl.a. til Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, sp. 3401, og Rigsdagstidende 1929-30, tillæg B, sp. 1875-76.

Efter straffelovens § 305, stk. 2, er overtrædelser af straffelovens § 293, stk. 2, undergivet privat påtale.

I Straffelovrådets betænkning nr. 1032/1985 om datakriminalitet behandlede rådet også spørgsmålet om anvendeligheden af straffelovens § 293 ved datakriminalitet. Rådet fandt ikke anledning til at foreslå ændringer af bestemmelsen.

5.1.2. *Straffelovens § 193*

Straffelovens § 193, stk. 1, kriminaliserer omfattende forstyrrelse i driften i almindelige kommunikations- og samfærdselsmidler.

Efter bestemmelsen straffes den, som på retsstridig måde fremkalder omfattende forstyrrelse i driften af almindelige samfærdselsmidler, offentlig postbesørgelse, telegraf eller telefonanlæg, radio- eller fjernsynsanlæg, databehandlingsanlæg eller anlæg, der tjener til almindelig forsyning med vand, gas, elektrisk strøm eller varme, med fængsel indtil 4 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Hvis forbrydelsen begås uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. straffelovens § 193, stk. 2.

Bestemmelsen, hvis udformning stammer fra 1930, er – når der bortses fra ændring ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 om bl.a. afskaffelse af hæftestraffen – senest ændret ved lov nr. 229 af 6. juni 1985, jf. Folketingstidende 1984-85, tillæg A, sp. 4373-4390, tillæg B, sp. 1915-1922 og Folketingets forhandlinger sp. 9450-9469, 10703-10705 og 11227-11229. Ved denne lovændring blev ordene »almindeligt benyttede telegraf eller telefonanlæg« ændret til »telegraf- eller telefonanlæg, radio- eller fjernsynsanlæg, databehandlingsanlæg«. Endvidere blev strafferammen i straffelovens § 193, stk. 1, forhøjet fra 3 års fængsel til fængsel indtil 4 år.

I forarbejderne til bestemmelsen nævnes som eksempler på omfattende forstyrrelse i driften af databehandlingsanlæg angreb, der helt lammer eller i betydeligt omfang forstyrrer registrering, behandling og transmission af data inden for værdipapircentralen, statsskattedirektoratet og politiets motorregister samt inden for den private sektor angreb mod den centrale elektroniske databehandling hos de store banker og sparekasser, realkreditinstitutter mv. Det fremgår endvidere, at der må anlægges en kvalitativ vurdering af angrebets omfang. Man må formentlig herved lægge afgørende vægt på størrelsen af den kreds, der berøres af angrebet. Forbrydelsen får denne almenskadelige karakter, f.eks. hvis en af storbankernes centrale dataanlæg helt sættes ud af funktion, eller hvis f.eks. en tilsvarende lammelse af statsskattedirektoratets centrale dataanlæg fremkaldes. Derimod vil en lammelse af eller betydelig driftsforstyrrelse af en bankfilial eller et skattekontors dataterminal ikke være omfattet af straffelovens § 193, da virkningerne af driftsforstyrrelsen i dette tilfælde ikke antager den almenskadelige karakter, som bestemmelsen forudsætter.

Særligt med hensyn til strafferammen indeholdt justitsministerens lovforslag nr. L 221 af 24. april 1985 et forslag om at forhøje strafferammen til 6 års fængsel. Dette forslag byggede på Straffelovrådets betænkning nr. 1032/1985 om datakriminalitet. I denne betænkning bemærkede Straffelovrådet bl.a., at det dagældende strafmaksimum efter straffelovens § 193 på fængsel i 3 år efter rådets opfattelse var for lavt under hensyn til de meget betydelige skadevirkninger, som de i bestemmelsen beskrevne handlinger kan medføre. Endvidere anførte Straffelovrådet, at de fleste strafbare forhold formentlig tillige vil være omfattet af straffelovens § 291, hvor straffen for hærværk af betydeligt omfang er fængsel indtil 4 år. En overtrædelse af